

Fieldmanager Egbert van Elsloo met zijn Shibaura SX 25 op een milieuvriendelijke EPDM-veld

Qua oppervlak grootste gemeente van Nederland onderhoudt zelf kunstgrasvelden op zes locaties

Friezen willen de allerhoogste kwaliteit op hun sportvelden

De gemeente Súdwest-Fryslân telt 90 grassportvelden. Daarnaast liggen er verdeeld over zes locaties verschillende soorten kunstgrasmatten. De gemeente onderhoudt al deze sportlocaties zelf; de Friezen willen namelijk de allerhoogste kwaliteit op hun sportvelden. Ook specifiek voor kunstgras investeerde deze nieuwe fusiegemeente ruim twee jaar geleden flink in mankracht en materieel.

Auteur: Broer de Boer

Als een gemeente, zoals hier, beslist om het onderhoud van de sportvelden zelf uit te voeren, heeft dat behoorlijk wat voeten in de aarde. Dat geldt zowel voor de keuzes als voor de logistiek. Voor deze fusiegemeente lag hier geen rekenom aan ten grondslag; men wilde eenvoudigweg kwalitatief goed onderhoud van de sportaccommodaties. Egbert van Elsloo is sinds een jaar de man die de gemeentelijke kunstgrasvelden onderhoudt. Hij voert dit uit met één en dezelfde Kioti en bijbehorende werktuigen, waarin flink geïnvesteerd is. De totaal achttien kunstgrasvelden liggen op zeven accommodaties, in Arum, Bolsward, Sneek, IJlst, Workum en Makkum – ver uit elkaar dus. Speciaal voor drie nieuwe kunstgrasvelden met EPDM-infill (de groene korrel) op twee accommodaties in Sneek heeft Van Elsloo een lichte Shibaura SX 25 tot zijn beschikking. Hij vervoert 'zijn' tractoren en onderhoudswerktuigen op een zware auto met aanhanger. Hiermee bespaart de gemeente

behoorlijk op manuren en kostbare reistijd. Overigens rijdt Van Elsloo met deze combinatie jaarlijks 15.000 kilometer in deze uitgestrekte gemeente van 522 vierkante kilometer. Tijdens het seizoen besteedt hij wekelijks ongeveer drie dagen aan het onderhoud van de kunstgrasvelden; daarnaast is hij inzetbaar voor andere werkzaamheden.

Luchtdrukcabine tegen SBR-risico's

Sybe Postma is de man met de langste en meeste ervaring met de gemeentelijke kunstgrasvelden. Officieel is zijn functie 'voorman gemeentelijke tractorpoule'. Daarmee heeft hij medezeggenschap over investeringen in tractoren en werktuigen, dus ook over het materieel dat nodig is voor optimaal onderhoud van de kunstgrasvelden. Postma troont me al gauw met gepaste trots mee naar buiten. Zijn collega, Van Elsloo, is namelijk net de poort van de gemeentewerf door gereden. De compacttractor, een

5 min. leestijd

Kioti CK4010 HST, die op de aanhanger van de vrachtauto staat, is uitsluitend bestemd voor het onderhoud van de kunstgrasvelden. De oranje tractor staat op 60 cm brede achterbanden en op 35 cm brede voorbanden. Dit is om bodemdruk – standaard 1.300 kg – op de kunstgrasvelden zoveel mogelijk te verdelen. 'Zoals je kunt zien', zegt Postma, 'zit er een luchtdrukcabine op de tractor. Die is gemonteerd omdat we jaarlijks vele uren doorbrengen op onze elf velden met SBR-infill. Die luchtdrukcabine moet voorkomen dat de chauffeur in aanraking komt met eventuele emissie van het rubber. De gemeente neemt hierbij dus het zekere voor het onzekere. Ze wil absoluut niet dat personeel dat veel in contact komt met dit materiaal onnodige gezondheidsrisico's loopt.' De roosters van de originele cabine zijn dichtgemaakt. Verder is de cabine volledig luchtdicht. 'Als ergens een gaatje in komt, treedt er direct een alarm in werking', verduidelijkt Postma. 'Boven op de airconditioned tractor is een bak gemonteerd met verschillende filters, die we met regelmaat vervangen.'

Rakemaster en borstels

In de driepuntshef van de tractor die op de aanhanger staat, is een Rakemaster aangekoppeld. Hiermee heeft Van Elsloo deze dag een aantal velden behandeld om het compacteren van de infill tegen te gaan. De kunstgrasvezels zijn weer rechtop gezet; daarna heeft de machine met de borstels de infill weer geëgaliseerd. 'Deze machine kunnen we inzetten op meerdere types kunstgras. Met een slim, roterend systeem kunnen we de pennen en borstels van deze machine wisselen. De diepte-instelling van de slepende pennen laat zich gemakkelijk regelen met een ringsleutel.' Het blijkt dat deze Rakemaster met een werkbreedte van 180 cm niet het enige

werktuig is waarmee ze de kunstgrasvelden met infill fris en fruitig houden. In deloods staat ook een Rolugro en een Bristoly Power 3.2 wiedegeborstelcombinatie. 'We werken nu voor het derde seizoen met dit multifunctionele werktuig', licht Postma toe. 'Met een snelwisselsysteem vervang je de wiedegebijvoorbeeld door een groene driehoeksborstel. Dan kunnen we ermee terecht op onze zandinfill-velden en ons ene waterveld. Met 320 cm breedte kun je mooi meters maken.' Postma toont ook de blauwe driehoeksborstel met de stugge draden van 3 mm voor de oppervlakkige bewerking van SBR-velden, en de gele driehoeksborstel met 2,2 mm lange draden. 'Dit is de maximale dikte waarmee we op de EPDM-velden mogen komen. De werking hiervan is minder agressief; we gebruiken hem altijd in combinatie met onze Shibaura. Op deze tractor monteren we in de herfst overigens altijd een kleinere bladblazer.'

Infill zelf reinigen

Met wiedegeen en draadborstels kunnen ze de infill hier behoorlijk los en mos- en algenvrij houden, en dit alles zonder chemie. Ook het onkruid binnen de hekken gaat Van Elsloo te lijf, voor zover er geen vrijwilligers bij betrokken zijn. Daarnaast reinigt de gemeente Súdwest-Fryslân ook de infill in eigen beheer. Dat gebeurt in eerste instantie met de Surfacemaster van AT Machines. Postma: 'Deze wielaangedreven machine bouwen we in de driepuntshef achter onze Kioti aan. De roterende borstels in de machine vegen de bovenste laag van de infill over een plaat en een schudzeef. De vervuiling, voornamelijk rommel uit de bomen, blijft daarbij het langst op de zeef liggen. De infill valt terug tussen de vezels. De vervuiling wordt bovenop gedeponeerd. Uiteraard kun je zeven monteren

ACHTERGROND

Sybe Postma bij de Kioti CK4010 HST op de aanhanger. Deze compacttractor is vanwege de SBR-infill uitgerust met een luchtdrukcabine.

'Je mag er niet met zwaar materieel op rijden'

De Surfacemaster haalt het vuil uit de bovenlaag.

De Rakemaster helpt Van Elsloo om het compacteren van de infill tegen te gaan.

De walk-behindbladblazer waarmee het losgemaakte vuil, mos en algen op een rij geblazen worden.

‘Hiermee bespaart de gemeente behoorlijk op manuren en kostbare reistijd’

met verschillende doorlaatdiameters. Met onze walk-behindbladblazer blazen we vervolgens het losse vuil en eventueel handmatig losgeschofelde mos en algen van de zijkanalen op een rij naar het midden van het veld. Zo houd je ook de infill op het veld! Met een speciale stofzuiger, een Leafmaster, achter de tractor zuigen we het vuil uit de rijen op en blazen het in de meerrijdende containers.’ Deze stofzuiger, te monteren in de hefrichting, heeft overigens ook de kleuren van AT Machines. Postma vindt dat zijn dienst met deze werktuigen uitstekend in staat is om de kunstgrasvelden in eigen beheer goed te onderhouden: ‘Het in eigendom hebben betekent immers ook dat je zelf het moment kunt kiezen voor het uitvoeren van de noodzakelijke werkzaamheden. Zo’n veld kost circa 450.000 euro; als dat dankzij goed onderhoud een jaar langer meegaat, ben je spekkoper.’

EPDM-infill

Postma: ‘Verspreiding van SBR buiten het veld is natuurlijk een puntje vanwege het milieu. Het mag wel op de velden liggen, maar er niet naast komen. Vandaar dat we bij infill-reiniging het vuil nu naar het midden blazen en niet meer naar de zijkanalen. Ook zijn we vanwege de SBR-infill nu druk bezig met het inventariseren van kunststof

kantplanken langs de velden. Zoals gezegd is er vorig jaar geïnvesteerd in drie nieuwe kunstgrasvelden met EPDM-infill. De groene, geurloze korrel is vriendelijker voor het milieu, maar helaas nog niet recyclebaar. Het onderhoud van de velden met EPDM-infill is vanwege de veel lichtere opbouw overigens totaal anders. Je mag er niet met zwaar materieel op rijden. Eigenlijk is vegen met die lichte veger en een rubbermat het enige wat je aan veldonderhoud mag doen, vandaar dat we geïnvesteerd hebben in de Shibaura. Deze lichtere tractor speelt ook een rol in het treintje bij de bewerkingen met de Surfacemaster op de andere velden.’

Groot onderhoud

Dat brengt ons bij de vraag hoe ze hier omgaan met de diepreiniging van de kunstgrasvelden. Uitsluitend reinigen met een Surfacemaster is op de lange termijn natuurlijk onvoldoende. ‘Diepreiniging besteden we uit’, zegt Postma. ‘We doen zelf veel preventief werk waarmee we vervuiling en compactering voorkomen. Mijn collega meet met regelmaat de dikte van de infill en vult indien nodig bij. Daardoor hoeven we maar eens in de twee jaar een gespecialiseerde aannemer in te huren voor dit groot onderhoud. Overigens ben ik een tegenstander van teveel

Op de gemeentewerf staan verschillende soorten getrokken driehoekborstels.

De Leafmaster, een ‘immense’ stofzuiger voor achter de tractor’ waarmee de rij vuil wordt opgezogen.

bewerkingen: onderhoud betekent ook slijtage. En als er weinig gespeeld wordt, kun je sommige bewerkingen ook overslaan.’ Wanneer is Postma tevreden? ‘Als we vrijdagsmiddags met een vol-daan gevoel kunnen zeggen dat de kunstgrasvelden er weer netjes bij liggen. Dat de klus weer geklaard is en er in het weekend weer veilig en goed gesport kan worden’, zo besluit hij.

Be social

Scan of ga naar:

www.fieldmanager.nl/article/33866/qua-oppervlak-grootste-gemeente-van-nederland-onderhoudt-zelf-kunstgrasvelden-op-zes-locaties